מהדורה למורה – סרטון: האמנציפציה – שוויון זכויות ליהודים

- מטרה: צפייה פעילה בסרטון על "האמנציפציה – שוויון זכויות ליהודים": שאלות לפני, במהלך ואחרי הצפייה.
- זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: רגיל · חט"ב · תיכון
- הפעילות באתר: https://historia-et-hachadasha.sites.tab.bot/video-emancipatzia.html

הנחיות להפעלה

- הקרינו את הסרטון/ים מעמוד הסרטון באתר. עצרו אחרי כל קטע לשאלות "במהלך הצפייה".
- לוודא: שוויון ליהודי אוסטריה-הונגריה – 1867 (החוקה של דצמבר 1867)
- לוודא: שנות חייו של קלרמון-טונר 1757–1792
- לוודא: 'הצו המביש' של נפוליאון – 1808 (ל-10 שנים)

מפתח תשובות

לפני הצפייה

#	תשובה
1	תשובה אישית (מעוררת ידע קודם).
2	א – מתן שוויון זכויות אזרחיות ופוליטיות לקבוצה שהייתה מופלית, כאן – ליהודים.
3	ג – ניהול עצמי של הקהילה היהודית: בתי דין, גביית מסים ומוסדות חינוך משלה.

במהלך הצפייה

#	תשובה
1	תשובות לפי הסרטון. אפשר להיעזר בעמוד היחידה – דמויות: יוסף השני, סטניסלס דה קלרמון-טונר, נפוליאון בונפרטה; מושגים: אמנציפציה, אוטונומיה קהילתית, כתב הסובלנות.
2	תשובות לפי הסרטון. אפשר להיעזר בעמוד היחידה – דמויות: יוסף השני, סטניסלס דה קלרמון-טונר, נפוליאון בונפרטה; מושגים: אמנציפציה, אוטונומיה קהילתית, כתב הסובלנות.

אחרי הצפייה

#	תשובה
1	תשובה אישית; לבדוק: רעיון מהסרטון + קשר נכון לחיינו היום.

נכון או לא נכון

#	תשובה
1	נכון
2	לא נכון – השנה הנכונה: 1790
3	נכון
4	לא נכון – השנה הנכונה: 1871
5	נכון

סיבה ותוצאה

#	תשובה
1	ד – עלתה השאלה אם להעניק שוויון זכויות גם ליהודים
2	ג – צרפת הייתה הראשונה באירופה שהעניקה ליהודים שוויון מלא (1790–1791)
3	א – רעיון השוויון הופץ לארצות נוספות באירופה, לעיתים זמנית
4	ב – היחלשות מוסדות הקהילה ושאלות חדשות על זהות יהודית

שאלה לשיח ולכתיבה

#	תשובה
—	תשובה אישית: רעיון מרכזי ברור, נימוק/דוגמה, משפטים שלמים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

סרטון: האמנציפציה – שוויון זכויות ליהודים – דף תרגול

צפו בסרטון בעמוד "האמנציפציה – שוויון זכויות ליהודים – סרטון ושאלות" באתר וענו על השאלות לפי הסדר.

חלק א' – לפני הצפייה

1. מה פירוש המילה 'שוויון' בעיניכם?

---

2. מה פירוש המושג "אמנציפציה"?

א) מתן שוויון זכויות אזרחיות ופוליטיות לקבוצה שהייתה מופלית, כאן – ליהודים.

ב) היטמעות בתרבות הרוב עד כדי טשטוש או נטישה של הזהות היהודית.

ג) רובע נפרד בעיר שבו חויבו היהודים לגור, בדרך כלל מוקף חומה ושערים.

ד) שנאת יהודים שהתבססה במאה ה-19 על טיעונים גזעניים ולאומיים ולא רק דתיים.

3. מה פירוש המושג "אוטונומיה קהילתית"?

א) מתן שוויון זכויות אזרחיות ופוליטיות לקבוצה שהייתה מופלית, כאן – ליהודים.

ב) היטמעות בתרבות הרוב עד כדי טשטוש או נטישה של הזהות היהודית.

ג) ניהול עצמי של הקהילה היהודית: בתי דין, גביית מסים ומוסדות חינוך משלה.

ד) כינוס של נציגים יהודים שכינס נפוליאון ב-1806 כדי לבחון את נאמנותם למדינה.

חלק ב' – במהלך הצפייה

1. רשמו שתי מגבלות שהיו מוטלות על יהודים לפני האמנציפציה.

---

2. מה דרשו המדינות מהיהודים בתמורה לשוויון?

חלק ג' – אחרי הצפייה

1. האם לדעתכם האמנציפציה הצליחה? נמקו בשני משפטים.

חלק ד' – נכון או לא נכון

סמנו נכון או לא נכון לפי מה שלמדתם.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	היהודים קיבלו זכויות כמו כל האזרחים.	○	○
2	בשנת 1782: שוויון זכויות ליהודים הספרדים-הפורטוגזים בצרפת.	○	○
3	צרפת נתנה ליהודים שוויון ב-1791.	○	○
4	בשנת 1867: שוויון זכויות ליהודים באיחוד גרמניה.	○	○
5	בתמורה הם היו צריכים לוותר על חלק מהחיים הנפרדים של הקהילה.	○	○

חלק ה' – סיבה ותוצאה

התאימו לכל סיבה את התוצאה.

#		אות	
1	רעיונות הנאורות על שוויון וזכויות טבעיות	____	א. רעיון השוויון הופץ לארצות נוספות באירופה, לעיתים זמנית
2	המהפכה הצרפתית וההכרזה על זכויות האדם והאזרח (1789)	____	ב. היחלשות מוסדות הקהילה ושאלות חדשות על זהות יהודית
3	כיבושי נפוליאון	____	ג. צרפת הייתה הראשונה באירופה שהעניקה ליהודים שוויון מלא (1790–1791)

#		אות	
4	היהודים נדרשו לוותר על האוטונומיה הקהילתית	____	ד. עלתה השאלה אם להעניק שוויון זכויות גם ליהודים

חלק ו' – שאלה לשיח ולכתיבה

האם הוגן לדרוש מקבוצה לוותר על חלק מזהותה כדי לקבל שוויון? נמקו.

- כתבו את עמדתכם.
- נמקו בעזרת דוגמה מהסרטון או מהיחידה.

כרטיס יציאה

דבר אחד חדש שלמדתי מהסרטון:

שאלה שהייתי רוצה לשאול:

דרגו את הסרטון: ☆ ☆ ☆ ☆ ☆